Doprava, preprava, dopravca, zasielateľ (špeditér), prepravca :)

Pojmom doprava sa označuje iba pohyb dopravného prostriedku po dopravnej ceste a činnosť zariadení, ktoré tento pohyb umožňujú a zabezpečujú.

Až výsledkom dopravného procesu následne je premiestnenie osôb alebo nákladu z východzieho do cieľového miesta, čo je potom už **preprava**.

Keďže dopravný proces sa realizuje po dopravnej ceste, tak jednotlivé **odvetvia (druhy) dopravy** sa rozlišujú navzájom podľa charakteru tejto stabilnej časti technickej základne dopravy. Tak potom možno rozlišovať:

- koľajovú (železničnú) dopravu,
- cestnú dopravu,
- vodnú dopravu.

Prepravu nákladu alebo osôb z východzieho do cieľového miesta možno realizovať len pomocou dopravného prostriedku. Preto sa až jednotlivé **druhy prepravy** označujú podľa tohto použitého prostriedku ako napríklad:

- vlaková preprava,
- autobusová preprava,
- lodná preprava.

Od uvedených základných pojmov dopravy a prepravy sa logicky a prirodzene odvodzuje ďalšia súvisiaca terminológia. Predovšetkým pojem **dopravca** – to je subjekt, ktorý vlastní, alebo má v nejakej forme prenájmu k dispozícii pre svoju činnosť dopravné prostriedky, a ktoré využíva v dopravnom procese na realizáciu požiadaviek na prepravu. Ponúka preto prepravcom svoje dopravné služby na dopravno-prepravnom trhu. **Prepravca** je teda iniciátorom akéhokoľvek prepravného procesu a v obehovom procese (teda pri preprave nákladu) je prepravca obvykle majiteľom zásielky. Môže byť tak jej odosielateľom, ako aj jej príjemcom.

V prepravnom reťazci sa môžu prirodzene vyskytovať aj ďalšie spolupôsobiace subjekty, pričom kľúčovým môže byť organizátor prepravného procesu. Je ním **zasielateľ** (v staršej terminológii tiež tzv. **špeditér**), ktorý pri plánovaní a realizácii prepravy a pri rokovaniach s dopravcami koná vo svojom mene, avšak na cudzí účet, to znamená na účet objednávateľa prepravy, teda prepravcu.

Copyright © 2013 - 2026 Encyklopédia poznania